

1. Het verschil tussen Israël en de gemeente.

a) Het begin in de plannen van God.

Twee soorten mensen

De eerste signalen dat God aan het volk Israël denkt vinden we na de zondvloed. Vóór die tijd zijn er alleen mensen en geen volkeren. De mensheid is in twee groepen verdeeld: het zaad van de vrouw en het zaad van de slang. In de lijn van het vrouwenzaad zal uiteindelijk de Heer Jezus geboren worden, die satan de kop zal vermorzelen. Deze tweedeling is tot op de dag van vandaag van toepassing (1 Johannes 3:7-9).

Twee soorten volkeren

Na de zondvloed wil God de mensheid verspreiden over de wereld, maar in plaats daarvan bouwen zij in Babel een toren om God uit te dagen. Hij verijdelt dit plan door hun spraak te verwarren. Zo wordt men gedwongen om zich over de aarde te verspreiden en ontstaan de volkeren, elk met hun eigen taal en identiteit. Vanaf dat moment vertelt God ons de afstammingslijn van Abraham als nakomeling van Sem, en roept Hij Abraham op om zijn land en familie te verlaten, Zijn nakomelingen zullen een groot volk worden en tot zegen zijn voor alle mensen (Genesis 12:1-3). Dit nageslacht noemt God "Mijn volk" (Exodus 19:5,6), en dat is wellicht de reden waarom Hij al in Genesis 9:26 "de God van Sem" genoemd wordt. Later voegt God er aan toe dat zij zullen wonen in het hele gebied tussen de Nijl en de Eufraat (Genesis 15:18). Die beloften zijn nog steeds niet helemaal ingelost. Zelfs onder het schitterende koningschap van David en Salomo was hun gebied veel kleiner. Sinds de zondvloed is de mensheid dus ook op een andere manier in twee groepen te verdelen: Israël en de andere volkeren, waarbij Israël het volk van God is en de anderen dus niet.

Een parel

In het Nieuwe Testament komt de Heer Jezus als de beloofde Messias naar Zijn volk. Mattheüs schrijft zijn evangelie voor de Joden en introduceert Hem in hoofdstuk 1 als echte Jood (zoon van Abraham) en echte koningszoon (zoon van David). Hij

bewijst dus allereerst dat de Heer recht heeft op de troon in Zijn volk (Mattheüs 1). In Mattheüs 11 wordt duidelijk dat Hij verworpen wordt en Hij verwijt de steden in Israël hun ongeloof, juist waar Hij Zijn grootste wonderen gedaan heeft. Daarna keert Hij Zich tot Zijn Vader en dankt Hem dat deze dingen vanaf nu bestemd worden voor 'kleine kinderen'. Dat zijn zij die bereid zijn om zich te buigen voor God, en daardoor in staat zijn om te begrijpen Wie God is, namelijk Vader. En dan niet alleen van de Heer Jezus, maar ook van hen. En dat is totaal nieuw!

In Mattheüs 13:45 vindt de koopman één parel van grote waarde. Hij is bereid om alles te verkopen om die te bezitten. Deze koopman is de Heer, maar in Mattheüs 16 vertelt Hij wat die parel is, n.l. de gemeente.

Mijn gemeente

In Mattheüs 16 bevindt Hij Zich in Ceasarea-Filippi, in het uiterste noorden van het land, en daar, op de grens van binnen- en buitenland vraagt Hij zijn discipelen allereerst wat de mensen over Hem zeggen, en daarna wat zij zélf van Hem vinden. Petrus komt dan met een prachtige belijdenis: "U bent de Christus, de Zoon van de levende God", en dat had de Vader hem geopenbaard. Wat is het nieuwe? Dat Hij de Christus is? Nee, want wisten de discipelen al. Dat Hij de Zoon van God is? Nee, ook dat was bekend. Het nieuwe is dat Hij "de Zoon van de *levende* God" is, en daarmee is Hij ook Zelf het leven.

Johannes opent zijn evangelie daarmee (Johannes 1:4). Als Hij het leven is, is Hij ook het licht dat ieder mens beschijnt, maar de duisternis op aarde is zo groot dat die niet wil wijken. Juist de zijnen (= het volk Israël) wijzen de Heer af. Dan richt Hij Zich tot ieder individueel om Hem aan te nemen en een kind van God te worden (Johannes 1:12).

Mattheüs doet er iets langer over om op dat punt te komen, maar op de grens van Israëls grondgebied spreekt de Heer voor het eerst over "Mijn gemeente".

Drie soorten volkeren

Het woord voor gemeente ("*ekklesia*", Gr) is een bekend woord, zowel in Israël als daarbuiten. Het betekent "uitgeroepen". Stefanus gebruikt het in Handelingen 7:39 om er het volk Israël mee aan te duiden, en

in Handelingen 19:32,39 en 40 wordt het gebruikt voor de volksvergadering van Efeze, de mensen die waren uitgekozen om de stad te besturen.

De Heer kondigt nu aan dat Hij *Zijn* gemeente gaat bouwen, dus a) moet dat op dat moment nog gebeuren, en b) wordt dit een nieuwe “ekklesia”, bestaande uit mensen die zowel uit Israël als uit de volkeren worden geroepen (Johannes 10:16).

Daarmee wordt de mensheid in drie soorten volkeren verdeeld: Israël, volkeren en de gemeente (lees b.v. 1 Korinthe 10:32).

Gods eerste plannen over Israël

De eerste keer dat Israël in beeld komt is dus kort na de zondvloed in de profetie over Sem. Kort daarna belooft God aan Abraham om in zijn nakomelingen dit plan uit te voeren.

Gods eerste plannen over de gemeente

Aan de gemeente heeft God veel eerder gedacht, n.l. ver voordat er iets geschapen was (Efeze 1:4). Met welke bedoeling? Om de Heer Jezus als hoofd te geven aan de gemeente als zijn lichaam (Efeze 1:22). Deze eenheid, Christus en de gemeente, zal straks heersen over alles.

Dat is één van de verborgenheden (geheimen) die Paulus mag onthullen (1 Korinthe 4:1). Dat betekent dus dat dit geweldige plan al heel lang bij God bestond, vóór voordat er mensen waren (om over Israël maar te zwijgen), en een eenheid zal zijn die nooit meer zal ophouden.

Enkele verschillen

Dit maakt de gemeente tot een hemels volk met hemelse zegeningen (Efeze 1:3) en een hemelse toekomst (Johannes 14:2). Israël is een aards volk, met aardse zegeningen en een aardse toekomst.

Enkele vragen

“Hoe zit het op de nieuwe aarde? Waar is de gemeente en waar is Israël?”

In Openbaring 21:1-3 staat dat “de zee er niet meer is”. Dat kan letterlijk zo zijn, maar in de symbolische taal van dit boek betekent het ook dat er geen volkeren meer zijn (de zee wijst op de volkeren, zoals de aarde wijst op Israël). Dat wordt bevestigd in vers 3

waar we alleen lezen over mensen, die samen een volk vormen.

Israël komen we dan als apart aards volk niet meer tegen, want God woont bij alle mensen.

De gemeente is in vers 2 “het hemelse Jeruzalem”, en wordt vergeleken met zowel een stad als een vrouw. Onze woonplaats is in de hemel, maar we zijn nauw bij de nieuwe aarde betrokken. Dat moet een bijzonder harmonieuze schepping zijn.

“Dus Abraham hoort niet bij de gemeente?”

Nee, inderdaad. De gemeente begint na de dood en opstanding van de Heer op de pinksterdag in Handelingen 2. De apostelen moeten eerst het fundament leggen en daarna wordt zij gebouwd (Efeze 2:20). Dus alle gelovigen uit het Oude Testament, inclusief Johannes de Doper, kunnen nog zulke grote geloofshelden zijn, maar zij horen niet tot de gemeente (Mattheüs 11:11). Ze zijn natuurlijk wel in de hemel, maar daarover later meer.

“Maar in Efeze 2:19 staat toch dat wij medeburgers zijn, en dus bij Israël ingelijfd zijn?”

Uit het voorgaande blijkt dat Paulus verschil maakt tussen hen die dichtbij zijn (Israël) en hen die veraf waren (de volkeren). De scheidsmuur is door de Heer weggebroken en uit beiden voegt Hij gelovigen samen tot een nieuwe schepping, iets dat vooraf dus nog niet bestond.

Hij wil in deze brief de indruk wegnemen dat gelovigen uit de volkeren binnen de gemeente op een lagere plaats zouden staan dan gelovigen uit Israël. Beiden hebben door één Geest de toegang tot de Vader.

“Als de gemeente één is met de Heer, dan is dat de bruidegom en is Israël dan de bruid?”

Het is begrijpelijk om zo te denken, maar eigenlijk voegen we nu twee beelden samen. De gemeente wordt inderdaad vergeleken met een lichaam. Dan gaat het om de taakverdeling van de gelovigen door het Hoofd. Bij een bruid en bruidegom gaat het om een liefdesrelatie. Het blijven beelden om onze relatie met de Heer uit te beelden, en die moeten we apart laten staan.